N°. 50.

BREDASCHE COURANT

DONDERDAG 23 JUNIJ

De GEDEPUTEERDE STATEN der provincie *Noord-Brabant*.

Doen te weten, dat door hen naar aanleiding der voorschriften van de artt. 103 en 119 der Provinciale Wet algemeen zijn verkrijgbaar gesteld:

De begrooting der kosten van het provinciaal bestuur, voor zooveel het Rijks bestuur is, en die der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over het dienstjaar 1854.

De rekening van de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over het dienstjaar 1851.

Eene voordragt tot wijziging der begrooting van enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over het dienstjaar 1853.

De aanvraag behoort te geschieden ter Provinciale Griffie; de prijs is geregeld bij besluit der Staten van 5 Julij 1851 (*Provinciaal Blad* van 1852, n°. 1.).

Bovenstaande bekendmaking zal worden medegedeeld aan de uitgevers van het *Dagblad van 's Hertogenbosch*, van den *Nieuwe Noord-Brabander*, den *Noord-Brabanter*, de *Bredasche Courant* en het *Weekblad* van de stad en het kanton Grave.

's Hertogenbosch, den 17. Junij 1853.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
A. J. BORRET.
De Griffier.
J. MENU.

BEKENDMAKING.

De STAATSRAAD, BURGEMEESTER der GEMEENTE *BREDA*, maakt bij deze bekend, dat naar aanleiding der door den Heer Minister van Binnenlandsche Zaken; verstrekte magtiging door hem aan den verzender of vervoerder van *tamme ganzen* en *eenden*, zoo ook *van eijeren van tamme eenden*, gedurende het tijdvak van af den 6. Mei tot den laatsten Januarij van ieder jaar, eene verklaring zal worden afgegeven, welke ter Secretarie dezer Gemeente is verkrijgbaar.

Breda, den 20. Junij 1853.

STORM.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten Junij.

Het Kabinet is, naar verzekerd wordt, nog oneens over het al of niet openbaar maken van eene nota, welke men zegt dat bereids geredigeerd is, en die de verklaring zou inhouden dat de Fransche Regering het bezetten van de Donau-Vorstendommen door de Russen als eene aanleiding tot oorlog aanmerken zou. Dit punt zou in een Kabinetsraad beslist worden, doch vrij algemeen gelooft men dat van die openbaarmaking niets komen zal.

— De *Moniteur* berigt dat de pauselijke nuntius te Parijs, de heer *Garibaldi*, den 16den plotseling aan eene beroerte gestorven is, en wijdt een artikel vol lofspraken aan de nagedachtenis van dien diplomaat.

— De ministeriele Parijsche bladen behelzen thans uitvoerige berigten van militaire manoeuvres; in het kamp van Satory worden in bijzijn en soms onder het bevel des Keizers groote oefeningen gehouden, terwijl de minister van oorlog de garnizoenen der grensvestingen in oogenschouw neemt.

— Uit Toulon wordt gemeld dat de ligting van zeelieden voor 's lands vloot, die dezer dagen volgens de bestaande wetsbepalingen verordend is, een aantal van vier duizend manschappen zal opleveren. Er was daar ter stede sprake van de uitrusting van twee nieuwe linieschepen; het officiele bevel daartoe werd eerstdaags verwacht.

— Onderscheiden Parijsche bladen bevatten een door den telegraaf uit Marseille ontvangen berigt van dezen inhoud: «De dagbladen van Hong-Kong melden dat de stad Nanking door de troepen van het Chinesche gouvernement hernomen is; tweeduizend opstandelingon zijn daarbij gesneuveld of gekwetst geworden. Men verzekert dat de opstand op alle punten gefnuikt is."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 19den Junij.

Het *Journal de St. Petersbourg* van 31 Mei (12 Junij) behelst eene nota dd. 30 Mei (11 Junij) betrekkelijk de Oostersche kwestie, en door het Russische Gouvernement aan al zijne diplomatieke agenten in vreemde landen gerigt, ten einde elk hunner daarvan kennis geve aan het Gouvernement waarbij hij is geaccrediteerd.

In deze nota protesteert het Russische Gouvernement ten stelligste tegen alle plannen van overweldiging die aan hetzelve worden toegeschreven, en zegt dat de in het Oosten ontstane verwikkelingen slechts de kwestie van de Heilige Plaatsen gelden. Vervolgens wordt aangetoond, dat het door den Czar beweerde protectoraat over de belijders der Grieksche godsdienst in Turkije, hem in geenen deele kan worden betwist.

Vervolgens zegt de nota, dat Rusland, wegens de onopregte handelwijze van het Turksche Gouvernement in deze kwestie, daar het aan Rusland en aan Frankrijk tegenstrijdige firmans had toegekend, ter gunste der Grieken en Latijnen, genoodzaakt is om waarborgen voor de toekomst te eischen; dat het in het laatste ultimatum van Prins *Mentschikoff* de eischen zoo veel mogelijk heeft beperkt; dat het aan de Porte een termijn van acht dagen heeft toegestaan om daarop te antwoorden, dat het Russisch Gouvernement bij weigering die maatregelen zal nemen welke het noodig acht, terwijl het de Turksche Regering verantwoordelijk stelt voor de gevolgen, zoo de vrede van Europa daardoor in gevaar mogt worden gebragt.

ENGELAND.

LONDEN, den 18den Junij.

Heden is een Geheime Raad op het paleis van Buckingham en voor dien tijd een Kabinetsraad aan het bureau van buitenlandsche zaken gehouden.

— De heer *Maurice O'Connell*, oudste zoon van den beroemden *Daniel O'Connell* en sedert 1832 afgevaardigde voor Tralee in het Lagerhuis, is heden morgen, na de zitting van den vorigen dag nog ten einde toe te hebben bijgewoond, plotseling alhier overleden.

— De *Times* meldt dat het eskader, hetwelk te Spithead vereenigd wordt om in de Noordzee dienst te kunnen doen, thans uit zeven groote stoomschepen van 131 tot 14 stukken en 780 tot 360 paardekrachten bestaat, die van levensmiddelen en brandstoffen voorzien worden.

Hetzelfde blad meldt dat van wege het departement van oorlog het aanleggen uitbesteed is van eene geduchte batterij aan den ingang der rivier Medway.

— De Londensche bladen van den 18den berigten dat dien dag aldaar door de politie twee Nederlanders in hechtenis gesteld zijn, die koperen platen tot het uitgeven van valsche Nederlandsche banknoten hadden doen vervaardigen.

— De Londensche *Times* heeft door middel van den telegraaph een berigt uit Konstantinopel van den 9den dezer ontvangen, inhoudende dat aldaar uit St. Petersburg een ultimatum ontvangen was met den eisch dat de door den Vorst *Mentschikoff* voorgeslagen overeenkomst door de Porte alsnog onvoorwaardelijk zoude worden aangenomen; volgens dat berigt zou de Porte waarschijnlijk in hare weigering volharden.

— In de tweede uitgave van de Londensche *Times* van den 18den dezer leest men het volgende:

«Bij een onzer op China handel drijvende huizen is een telegraphisch berigt uit Triest ontvangen van dezen inhoud: «*Woosung*, 16 April. De jongste alhier ontvangen berigten houden in dat de opstandelingen den 21sten Maart Nanking ingenomen hebbende, genoodzaakt waren geworden de stad weder te ontruimen, en dat zij den 6den April op eenigen afstand ten zuiden van Nanking eene nederlaag hadden geleden. De te Shanghai woonachtige vreemdelingen hebben eene bijeenkomst gehouden en besloten voor de verdediging der stad een gewapend korps te vormen. Men zegt dat vier honderd man Britsche troepen naar Shanghai afgezonden zijn, om aldaar de Britsche belangen te beschermen."

NEDERLANDEN.

BREDA, den 22sten Junij.

Openbare Vergadering van den Gemeente-raad te Breda, op 20. Junij 1853, waarbij elf Leden tegenwoordig waren. Goedkeuring der Notulen van de laatste Vergadering.

A. Besloten de benoeming van twee Leden van het algemeen armbestuur, waartoe de voordragt ter vorige Vergadering was ingekomen, in verband met de bepaling bij het reglement van orde, aan te houden tot de volgende Vergadering.

B. Ten gevolge het bepaalde ter vorige Vergadering, wordt, na beslissing bij meerderheid van stemmen, dat de raad bevoegd is besluiten der hoogere autoriteiten te interpreteren en dus ook dat van den Souvereinen Vorst van den 31 December 1814 N°. 20 betrekkelijk de regeling der armbesturen; daarop mede bij meerderheid beslist, dat de bewoording van art. 13 van voors. besluit in dier voege moet worden uitgelegd dat de President van het algemeen armbestuur lid van hetzelve is, en daarbij stem heeft.

C. Na overweging der door het algemeen armbestuur medegedeelde motieven, wordt nopens het verzoek van het Israëlitisch kerkbestuur, om die gezindte bij het algemeen armbestuur mede door een lid te doen ver-

[illegible]en; — besloten in de zamenstelling van dat armbestuur zoo als het thans bestaat, voor alsnog geene verandering te brengen.

D. Wordt besloten om aan het Bestuur van het VIII Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres thans vereenigd te Alkmaar, aanvrage te doen om voor het houden van het congres in den jare 1854, de stad Breda aan te wijzen; met bepaling, dat bij toetreding, de daaraan verbonden kosten, de ƒ ·000 niet zullen mogen te boven gaan.

E. Wordt medegedeeld de ingekomene voordragt van de commissie van administratie der Bank van Leening alhier, ter benoeming van een lid dier commissie, ten gevolge van de gewone aftreding van den Heer Mr. *L. H. C. Ingen-housz*, waarvan de keuze ter volgende Vergadering zal plaats hebben.

F. Aangehouden de behandeling van een ingekomen adres van den Commissaris van Policie dezer Gemeente aan den Koning, om verhooging van tractement, welk adres ten fine van berigt en consideratiën was gerenvoijeerd aan het Gemeente-bestuur.

G. Wordt medegedeeld het Proces-Verbaal van kas-opneming bij den Ontvanger dezer Gemeente, waarin voorhanden was ƒ 19587.06½. Gedeponeerd.

H. Gerenvoijeerd aan Burgem. en Weth. eene reclame tot betaling der ten kantore der registratie te 's Gravenhage nog openstaande en debet gestelde registratie-regten ad ƒ 32,84½, in zake de procedure over de Markendaal Kerk en Toren; — ten fine van onderzoek of voors. bedrag niet reeds is begrepen in de vroegere betaalde declaratiën.

I. Is besloten te difficulteren in de voldoening der verplegingskosten van ter zake van bedelarij veroordeelde personen gedurende den tijd, welke zij na expiratie van hunne straf in het huis van arrest alhier zijn verbleven, alvorens naar het bedelaars-gestigt te worden overgebragt, op grond dat zoodanige kosten, als het gevolg van de condemnatie, moeten komen ten laste van het Rijk.

K. Na discussiën wordt besloten, om ten aanzien van het verzoek der Maatschappij van Nijverheid alhier, om:

1°. tot het houden eener tentoonstelling in de maand October aanstaande ter gelegenheid van het 25jarig bestaan van de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, te mogen gebruik maken van het gebouw der stads armen-school of teeken-instituut.

2°. de ter dier gelegenheid van stadswege te houden feesten in overeenstemming met genoemde Tentoonstelling te brengen, en

3°. ter bestrijding van de kosten dier Tentoonstelling, eenige geldelijke toelage ter beschikking van de Commissie te stellen.

Te besluiten in eene volgende Vergadering en tot dien tijd aan te houden het benoemen eener Commissie tot regeling der feesten die van wege de stad zullen gegeven worden.

L. Op voorstel van den Voorzitter besloten om bij adres aan de Provinciale Staten verzoek te doen tot het accorderen der gewone subsidie over 1854 ten behoeve van het teeken-instituut.

De zitting wordt hierna opgeheven.

— In de zitting van de Eerste Kamer van 11. Zaturdag is het ontwerp van antwoord op de troonrede ter tafel gebragt. Dit ontwerp luidt als volgt:

1. De Eerste Kamer stelt op hoogen prijs dat het Uwe Majesteit heeft behaagd de Wetgevende Vergadering in persoon te openen. Zij vernam met belangstelling dat goede verstandhouding naar buiten, toenemende ontwikkeling en welvaart binnen 's lands, de gelukkige voorteekenen zijn, waaronder de Staten-Generaal hunne werkzaamheden mogen hervatten.

2. Hulde brengende aan de zucht van Uwe Majesteit, om aller belangen en regten te beschermen, eerbiedigt zij de redenen die U hebben geleid, om sommige der Ministers door anderen te vervangen en een deel der Vertegenwoordiging te ontbinden.

3. De Kamer betreurt dat er omstandigheden geboren werden, die bij velen van Uwe Majesteits onderdanen tot bekommering en verontrusting over hunne dierbaarste belangen aanleiding gaven. Levendig beseft zij de wenschelijkheid, dat de hierdoor ontstane spanning der gemoederen bedare, en hoog wordt door haar gewaardeerd elke poging, die zonder krenking van eenig regt, zonder verkorting van eenige vrijheid, bij de Grondwet verzekerd, daartoe kan leiden.

4. De Regering heeft de overtuiging dat aan vele moeijelijkheden, waarop Uwe Majesteit het oog heeft, alleen door eene wet is te gemoet te komen. Het vertrouwen van Uwe Majesteit, dat gematigheid en bedaardheid bij de overweging van dit gewigtig onderwerp mogen voorzitten, zal niet worden te leur gesteld, wanneer het onze taak wordt daaraan onze zorg te wijden.

5. Het zal steeds ons streven blijven godsdienstige verdraagzaamheid, dat sieraad eener maatschappij, dat krachtige steunsel van elken en bijzonder van onzen Staat, met ernst te helpen bevorderen en handhaven.

6. Opregtelijk zullen wij ons verblijden zoo de bezwaren van het oogenblik kunnen worden opgeheven en te gelijk de waarborgen voor vrijheid en zelfstandigheid der onderscheidene kerkgenootschappen bevestigd.

7. Wij vereenigen ons, Sire, met 's Konings bede, dat zegen moge rusten op iederen maatregel, die strekken kan tot heil van het dierbaar Vaderland.

De Commissie voor de Verzoekschriften heeft in deze zitting eenige verslagen uitgebragt op in het vorig zittingjaar ingekomen adressen, met welker conclusiën de Kamer zich achtereenvolgens vereenigd heeft.

— In de zitting van Maandag is over bovenstaand ontwerp beraadslaagd en hetzelve met 32 tegen 2 stemmen (die van de heeren *van Dam van Isselt* en *Tonckens*) onveranderd aangenomen.

— In de zitting der Tweede Kamer van Maandag 11. heeft de heer *Boreel van Hogelanden*, bij besluit van Z. M. van den 18den tot voorzitter der kamer benoemd, het voorzitterschap met de volgende aanspraak aanvaard:

Mijne Heeren.

Uwe keuze door de benoeming des Konings bevestigd, heeft mij nogmaals tot het voorzitterschap dezer Vergadering geroepen.

Het is voor mij eene behoefte, Mijne Heeren, u al aanstonds mijne diep gevoelde erkentelijkheid te betuigen voor die uitstekende onderscheiding te meer streelend, indien ik daarin een blijk van goedkeuring mag zien van vroegere gedragingen, van steeds door mij gevolgde beginselen.

Ik ontveins mij echter niet het moeijelijke der eervolle taak mij opgedragen, en ware het niet het vertrouwen op hoogere ondersteuning, ware het niet de herinnering aan zooveel welwillendheid als ik steeds in deze Vergadering ondervinden mogt, ik zoude schromen in deze gewigtige oogenblikken die taak te aanvaarden.

Wij gevoelen het toch allen, Mijne Heeren, dat hoezeer onze werkzaamheden in deze zitting slechts weinig zullen zijn, de eerste handelingen dezer Vergadering, hare eerste beraadslagingen en besluiten, na de gewigtige gebeurtenissen, die plaats hebben gegrepen, met verhoogde belangstelling gadegeslagen zullen worden. Bleef toch ons dierbaar Vaderland, door de Voorzienigheid zoo onmiskenbaar gezegend, voor vele moeijelijkheden bewaard, die andere volken troffen, onlangs ontstond er ook in Nederland eene aanleiding tot bekommering voor velen, die de Regering meent dat voorziening van hare zijde vereischt.

Hiertoe werd ook onze medewerking ingeroepen. Aan onze overwegingen, zullen wettelijke voorschriften onderworpen worden door de Regering noodig geacht, tot regeling van hoogst teedere belangen. Met ijver en naauwgezetheid zullen wij ons aan die gewigtige taak wijden, doordrongen van de heiligheid van onzen pligt om hier, waar het zoo dierbare belangen geldt, eerbied voor elks regten, stipte naleving der Grondwet te betrachten. Dat wij met dit voornemen toegerust, met dien geest bezield onzen arbeid opvatten, dan mogen wij verwachten dat, onder den zegen des Allerhoogsten het ons gegund zal worden, het doel te bereiken, dat in de rede des Konings ook ons is voorgehouden: »het beginsel van godsdienstige verdraagzaamheid met kracht te handhaven en alles te vermijden, wat in »Nederland verdeeldheid en scheuring kan doen ontstaan."

Mogen die gemeenschappelijke pogingen van Regering en Volksvertegenwoordiging door hoogeren zegen achtervolgd worden, dan kan onze arbeid rijk worden in vruchten voor het Vaderland, dan kan alom rust en orde bevestigd, de geest van revolutie en reactie, die elders zoo veel onheil stichtte, van Nederland verwijderd en de liefde en verkleefdheid aan Oranje, de gehechtheid aan onze grondwettige instellingen meer en meer in onzen bodem worden geworteld. Door die hoop gesterkt, Mijne Heeren, zullen wij onze werkzaamheden met ijver en moed aanvaarden. Ook thans zal ik geene pogingen onbeproefd laten, om die met naauwgezetheid, met orde en onpartijdigheid te leiden, ook daartoe behoef ik, bij hoogeren bijstand, uwe zoo dikwerf ondervonden medewerking en welwillendheid, en bij de aanvaarding van het voorzitterschap, roep ik die met aandrang en met vertrouwen in.

In deze zitting zijn een aantal wetsontwerpen ingekomen, als:

één tot aanvulling der wet van 1852 (*Staatsblad* n°. 212) betrekkelijk de pensioenen der zee- en landmagt; één betreffende de bevordering der officieren van de geneeskundige dienst en die der administratie bij de zeemagt; één betreffende de pensioenen der in het vorig wets-ontwerp bedoelde officieren: één tot verzekering der uitvoering van sommige voorschriften van plaatselijke verordeningen; één tot regeling van het fonds van koopprijzen van domeinen over 1852; één nopens de sluiting van het kanaal van St. Andries; één tot wijziging van het tarief van in- en uitgaande regten, voor zooveel den invoer van sommige goederen betreft; één tot regeling van het fonds van consignatien; één tot opheffing der in den Molukschen archipel bestaande beperkende bepalingen met opzigt tot den handel en de scheepvaart aldaar; tien wets-ontwerpen tot naturalisatie van *J. F. W. Schultze* en negen andere; een wets-ontwerp tot tijdelijke instandhouding in het hertogdom Limburg van eenige Belgische wetten en besluiten betrekkelijk de schutterijen en burgerwacht; een tot duurzame regeling van het beheer der gelden nopens verstrekkingen; een tot verlenging van den termijn bij art. 293 der gemeentewet gesteld; een tot wijziging van hoofdstuk VI der staatsbegrooting van 1852 (Kindergelden); tien wets-ontwerpen tot de naturalisatie van *F. L. G. Salbach*, en negen andere; een wets-ontwerp tot opening van een nieuwen termijn ter vervulling der formaliteiten bedoeld bij de wet omtrent het verleenen der hoedanigheid van Nederlander; en een tot wijziging van hoofdstuk II der staatsbegrooting voor 1852.

De Kamer heeft zich in deze zitting verdeeld in afdeelingen welke, benoemd hebben:

tot hare voorzitters, de heeren: *Luijben*, *de Man*, *Gevers van Endegeest*, *Storm van 's Gravesande* en *Baud*;

tot hare ondervoorzitters, de heeren: *ten Cate*, *van Rappard*, *van Nispen van Sevenaer*, *van Voorst* en *Godefroi*,

tot leden der Commissie voor het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede: de heeren: *van Hoevell*, *de Kempenaer*, *van Akerlaken*, *van Voorst* en *Bosscha*.

tot leden der Commissie voor de Verzoekschriften, de heeren: *Engelen*, *van Deinse*, *van Asch van Wijk*, *Elout* en *Oosting*.

Het nieuwbenoemde lid voor het hoofdkiesdistrict 's Gravenhage, de heer *J. C. Rijk*, heeft zijne geloofsbrieven ingezonden, welke in orde bevonden zijn, waarna bepaald is dat dit lid zitting zal nemen zoodra de bij de Grondwet gevorderde eeden door hem zullen zijn afgelegd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft de gevraagde inlichtingen

omtrent de in het onder-kiesdistrict *Hendrik-Ido-Ambacht* plaats gehad hebbende verkiezingen aan de Kamer doen toekomen. De Commissie, belast geweest met het onderzoek van de geloofsbrieven der leden uit het hoofdkiesdistrict Dordrecht, heeft na kennis van den inhoud dier ophelderingen genomen te hebben, voorgesteld den aldaar gekozen heer *Sander* als lid der Vergadering, maar den heer *van der Poel* niet als zoodanig toe te laten; omtrent dit voorstel zou de Kamer Dingsdag eene beslissing nemen.

Nog is besloten dat, naar aanleiding van het voorschrift van artikel 130 van het Reglement van Orde der Kamer, op aanstaanden Dingsdag, den 28sten Junij, de loting voor het bepalen van den tijd der aftreding van elk lid zal plaats hebben.

In deze zitting is behandeld de vraag of bij ontbinding der Kamer, de nieuw benoemde Kamer al of niet tot de benoeming van eenen Griffier en van eenen Commies-Griffier zal overgaan. De Vergadering heeft deze vraag met 32 tegen 25 stemmen in ontkennenden zin beslist.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren zijn benoemd, tot leden der Huishoudelijke Commissie, de heeren *Wintgens* en *Mackay*, en tot leden van de Commissie voor de Stenographie, de heeren: *Wintgens*, *van Hoëvell* en *de Brauw*.

Op voorstel van den heer *van Nispen van Sevenaer* heeft de Kamer besloten, dat de processen-verbaal van het getuigen-verhoor bij de enquête nopens den accijns op het zout, waartoe, volgens besluit der vorige Kamer werd overgegaan, zullen worden gedrukt en aan de leden rondgedeeld.

De Vergadering heeft zich voorts na eene korte beraadslaging vereenigd met de conclussie van het rapport der Commissie die in de zitting van gisteren omtrent de in het hoofdkiesdistrict Dordrecht plaats gehad hebbende verkiezingen verslag heeft uitgebragt. Ten gevolge van die beslissing is de aldaar gekozen heer Mr. *Pieter Adriaan Sander* als lid der Vergadering toegelaten, doch de heer Mr. *Johannes Dirk van der Poel* niet als zoodanig erkend, vermits deze bij de stemopneming van den 13den Mei jl. geen volstrekte meerderheid van stemmen heeft verkregen. Van dat besluit der Kamer zal mededeeling gedaan worden aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, ten einde in dezen verder te handelen als zal bevonden worden te behooren.

De commissie voor het ontwerpen van het adres van antwoord op de troonrede, heeft haar ontwerp ter tafel gebragt; welk stuk naar de afdeelingen is verzonden, om aldaar te worden onderzocht.

In deze zitting is nog ingekomen het verslag nopens den staat der hooge, middelbare en lagere scholen over 1851—1852, welk stuk ten fine van onderzoek is in handen gesteld eener commissie, bestaande uit de heeren *Groen van Prinsterer*, *Sloet tot Oldhuis*, *van Nispen van Sevenaer*, *de Kempenaar* en *van Goltstein*.

— Bij besluit van 18 Junij jl., n°. 71, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, te benoemen in deze Provincie: tot dijkgraaf van den polder de Oude Heijningen, den heer *G. Koomans*, bij het dijk- en polderbestuur van Oijen, tot heemraad den heer *J. van Vugt*, en tot secretaris den heer *J. van den Bogaard*, tot 4de lid, tevens voorzitter of dijkgraaf van den Prins-Karelpolder, den heer *J. J. van de Moer*.

— De *Staats-Courant* behelst een Koninklijk Besluit van den 13den Junij waarbij — op de voordragt der ministers van binnenlandsche zaken en van finantiën, overleggende eene acte, blijkens welke zich veelvuldige bezwaren hebben opgedaan tegen de oprigting door het zedelijk ligchaam *Tandem* van eene landbouwschool te Borculo en tegen den afstand aan dat ligchaam van het tijdelijk gebruik der aan den staat behoorende goederen onder de gemeenten Borculo en Geesteren, weshalve bij die acte de in 1851 gesloten overeenkomst tot gemelden afstand en gebruik vernietigd wordt — de bestuurders van gezegd zedelijk ligchaam voor hunne aangewende pogingen namens Z. M. bedankt worden.

— De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft bij beschikking van den 16den dezer ingesteld eene speciale commissie tot het afnemen van het eind-examen van eenige kweekelingen bij de Koninklijke Akademie te Delft, opgeleid tot de betrekking van civiel ingenieur. Zij bestaat uit de heeren *G. Simons*, Directeur der Akademie, *L. J. A. van der Kun* Inspecteur van den Waterstaat, *F. W. Conrad* hoofd-ingenieur, *J. A. Beijerinck* ingenieur, *A. C. Pierson* Dir. van het gemeente-fabriekambt te Amsterdam, *H. F. G. N. Camp* architect, *J. Kros* eerste opzigter van Rhijnland, den hoogleeraar *Lobatto*, den hoofd-ingenieur *Storm Buysing* en de leeraren *Overduyn*, *Terwindt* en *Cohen Stuart*.

Eene andere Commissie is bestemd tot het afnemen van het examen van eenige kweekelingen die tot Oost-Indisch ambtenaar 1ste en 2de kl. zijn opgeleid, en bestaat uit den Directeur *G. Simons*, den Predikant *D. Lenting*, den gepens. resident van Samarang *Smissaert*, den generaal-majoor *de Stuers*, den gepens. resident van Madioen *van Herwerden*, den hoogleeraar *T. Roorda*, de leeraren *Pijnappel*, *Wieringhen Borski* en *S. Keijzer*.

— Maandag zijn de zittingen van het comité van defensie gesloten. De luitenant-generaal *Nepveu* zal zich thans uit de residentie naar Baden-Baden begeven, om de baden te gebruiken, doch zal vóór de opening van het kamp weder terugkeeren, daar hem het opperbevel daarover zal worden opgedragen.

— Uit Rotterdam schrijft men dat de stad gisteren een zeer feestelijk aanzien had en men overal gewedijverd had om luister bij te zetten aan de komst van het jeugdige Echtpaar. Het gebouw der Koninklijke Yacht-Club was vooral fraai versierd en van hetzelve gelijk mede van alle op stroom liggende schepen wapperde eene menigte vlaggen. De straten waren opgevuld met menschen, de komst van het Vorstelijk paar verbeidende.

De berigten uit 's Hage wijden insgelijks uit over den feestdosch waarin de stad was getooid; zij was fraai met groen en gebloemte getooid en de vaderlandsche vlag wapperde alom; eene vrolijke menigte vulde de straten en pleinen in afwachting van den plegtigen intogt des Prinsen en der Prinses. Duizende vreemdelingen waren reeds in de residentie aangekomen.

De *Staats-Courant* meldt heden:

«HH. KK. HH. Prins en Prinses *Hendrik* der Nederlanden hebben heden avond, op de bij het programma aangekondigde wijze, hunne plegtige intrede in de residentie gedaan. De ontelbare menigte die de feestelijk versierde straten vervulde, heeft het Vorstelijk paar met de hartelijkste betuigingen van vreugde en belangstelling begroet."

— Te Rozendaal heeft eergisteren de aanbesteding plaats gehad voor de aardebaan, de kunstwerken en de eigentlijke spoorbaan van den spoorweg van Antwerpen naar Rotterdam, en wel van de Belgische grenzen tot de Roodevaart en van Rozendaal tot Breda in zes percelen en in massa. De minste inschrijver, zoo wel voor de percelen afzonderlijk als voor de massa, was de heer *A. G. Dekker* van Sliedrecht, die voorloopig, onder voorbehoud van nadere goedkeuring, als aannemer dier werken is erkend.

— Eerstdaags wordt de zwaarste en laatste metalen kabel voor de onderzeesche telegraaf te Scheveningen verwacht. Terwijl het van de stoomboot overnemen en aan wal brengen van den eersten kabel veel moeite en tijd heeft vereischt, en aanvankelijk mislukte, is de tweede kabel verleden zaturdag, tot verwondering zelfs van de Engelsche ingenieurs, in slechts een uur tijds aan den wal gebragt door de zeilboot van den heer *Maas*, die uit belangstelling in deze schoone en nuttige uitvinding zich in persoon aan boord van zijn vaartuig heeft bevonden en die de leiding van het werk had op zich genomen.

— Zondag avond is, even als in deze streken, boven Tilburg en omliggende gemeenten een zwaar onweder losgebarsten, en aldaar met hagel gepaard geweest, doch zonder aanmerkelijke schade aan te rigten; daarentegen zou volgens gerucht, de hagelslag in de gemeenten Oisterwijk, Helvoirt, Haren en omstreken aanzienlijke schade aangerigt hebben.

— Uit Tilburg meldt men het volgende:

«Sedert eenige jaren heeft men eenen zoo gunstigen stand van alle te veld staande gewassen niet waargenomen als thans. Alles doet voorzien dat wij dit jaar van alle gewassen, zonder onderscheid, eenen gezegenden en overvloedigen oogst mogen verwachten."

— Eergisteren zijn te Amsterdam de eerste nieuwe aardappelen, te zamen 150 mud, ter markt gebragt, zij werden verkocht tegen *f* 7.50 à 8.— de mud.

— Ll. Zondag middag ontstond in de gemeente Asperen brand, welke brand ontstaan is bij *H. van IJzeren* en zoo spoedig in hevigheid toenam, dat dit en de twee belendende huizen, benevens twee hooibergen en eene schuur, toebehoorende aan *van Someren*, *van Leendam*, en *van Hardenberg*, geheel afbrandden; terwijl een vierde huis zeer beschadigd is. De oorzaak van den brand is onbekend; men vermeent dat hij door lucifers zoude ontstaan zijn.

— Vrijdag ll. trof te Leeuwarden den majoor van het 7de regiment infanterie, *P. van Pommeren* het ongeluk dat hij, na afloop der parade waar hij de troepen had gekommandeerd, op straat door eene beroerte werd overvallen en onmiddellijk den geest gaf.

— De commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in de provincie Groningen maakt in de *Pr. Gron. Ct.* bekend, dat het uit een opzettelijk onderzoek gebleken is, dat de groene papieren gordijnen met eene rattenkruid houdende verwstof gekleurd zijn, en deze bij het op- en nederlaten op de gezondheid hoogst nadeelig kan werken. Zij waarschuwt derhalve tegen het gebruik van zoodanige gordijnen, ten ware de verwstof door eenig middel, behoorlijk gedekt en voor verstuiving beveiligd zij.

— Particuliere brieven uit Limburg maken melding van de gewelddadige verdrijving van een comptabel Rijksambtenaar uit de plattelands-gemeente waar hij gevestigd en woonachtig was. Herhaalde malen heeft die ambtenaar zich naar zijnen post terug begeven, doch telkens weder de wijk moeten nemen, en laatstelijk niet zonder gevaar voor zijn leven.

— Er zijn brieven en dagbladen van Curaçao, tot den 23sten April, ontvangen. Daarin wordt, o. a., gemeld, dat door den Gouverneur van Suriname eene commissie te zamen is gesteld, om te onderzoeken het ontwerp van kolonisatie door Zwitsers, en daarvan verslag te geven, naar aanleiding van een door den Nederl. consul te Genève ingediend ontwerp dienaangaande.

De jongste landmail heeft de Javasche Couranten tot 27 April overgebragt.

Door den Gouverneur-Generaal waren onderscheiden besluiten genomen, onder anderen betrekkelijk het geven van onderwijs, aangezien sedert eenigen tijd door onbevoegde personen, scholen waren opgerigt en openbaar onderwijs gegeven werd; dien ten gevolge zijn de Art. 6 en 7 van het reglement voor het schoolwezen gewijzigd.

Bij resolutie van den 19 April heeft de Gouverneur-Generaal een nieuw Reglement vastgesteld op de logementen, koffijhuizen, tapperijen enz.

Bij resolutie van dezelfde dagteekening, wordt vastgesteld dat, even als thans is bepaald voor koffij en suiker, bij den uitvoer naar Nederland onder Nederlandsche en daarmede gelijkgestelde vlaggen, ook van alle andere artikelen borg moet worden gesteld voor de betaling van de meerdere regten, welke daarop, volgens de tarieven n°. 6 en 8, van uitgaande regten voor Java en Madura en voor Sumatra's Westkust (*Staatsblad* 1837, n°. 57, en 1838, n°. 1), verschuldigd zouden zijn, bijaldien de uitvoer aangegeven ware onder andere vlaggen of voor elders dan Nederland.

Nog heeft de Gouverneur-Generaal, bij eene resolutie van dienzelfden dag bepaald, dat het aan een iegelijk verboden is buiten de militaire cantines,

aan militairen beneden den stand van officier, of hunne vrouwen, kinderen of bedienden, sterken drank te verkoopen of in winkels of warongs om niet te verstrekken.

— Volgens de laatste berigten van Palembang, hebben de pogingen van *Radja Tiang Alam*, en den als passirah ontslagen pangeran van Moeara Pinang, om de bevolking in een gedeelte der Ampat Lawang op nieuw tot verzet tegen ons gezag aan te sporen, en het opwerpen eener sterke benting, onder hunnen invloed, te Bato Berambaij, den kolonel *de Brauw* doen besluiten, zich met eenige troepen derwaarts te begeven.

Dit geschiedde in het laatst van Februarij jl., en had een goed gevolg. Bij het oprukken der troepen werd de benting in aller ijl verlaten; zij is daarop door de onzen vernield. Later vielen eerst de vrouw en twee kinderen van den bedoelden pangeran, en vervolgens hij zelf in onze handen. *Radja Tiang Alam* nam de wijk naar het gebergte, waar hij bij het afzenden van dit berigt werd opgespoord.

— Uit de verklaringen, gedurende het jaar 1852 ontvangen, van personen uit handen der zeeroovers ontvlugt, blijkt, dat sommigen hunner jarenlang (een van hen omtrent twintig jaren) zijn gevangen gehouden; dat Solok en Balangingie als de grootste roofnesten van den Indischen Archipel moeten beschouwd worden, en de vorsten van eerstgenoemd land de voornaamste rooverhoofden zijn, wier praauwen den geheelen Archipel doorkruisen, en dat, behalve de Balangingiers, nog twee andere stammen, de Magindanezen en Tabellorezen, den Archipel verontrusten. In het begin van het jaar komen de roovers uit hunne schuilhoeken, volgen de kusten van Celebes, vooral de oostelijke, die zij aandoen om water te halen, en blijven in de straat Boeton de van Macassar komende handelspraauwen opwachten. Van daar begeven zij zich gewoonlijk naar Kalatoea, de algemeene verzamelplaats der zeeschuimers, waar zij zich soms een geruimen tijd vestigen, hunne praauwen in het kreupelhout halen en, zoowel in het gebergte als op zee in kleine praauwen, uitkijken hebben, om bij nadering van oorlogschepen, in het gebergte te vlugten, doch meestal hunne verdere expeditiën van daar beginnen. Deze togten duren soms van 2 tot 5 jaren, dikwijls slechts eenige maanden. Vertrekkende, zijn zij niet zelden 40 à 50 zeilen sterk, doch later verspreiden zij zich in kleinere smaldeelen; slechts zelden vereenigen zij zich bij groote massa's. De door hen gebruikte praauwen zijn paduakangs, gobangs, joekongs, bintaks enz.; zij zijn bemand met 20 à 50 koppen en voeren doorgaans 2 stukken geschut en 2 lilla's.

— Voorts behelzen de Javasche Couranten weder een aantal benoemingen en bevorderingen. Onder anderen is tot lid van den raad van justitie te Batavia, in plaats van den baron *J. C. F. van Heerdt*, aan wien eervol ontslag is verleend, benoemd Mr. *W. à Brakel Reiger*, thans lid van dien raad te Soerabaija.

Bij het Militair departement zijn bevorderd tot luit.-kolonels de majoors *L. J. Magnin*, *P. Welzelaar*, *D. Noman* en *G. W. Fredzess*.

Dezer dagen viel onzen stadgenoot, den Heer *C. P. van Gulick* het zeldzaam voorregt ten deel van gedurende eene halve eeuw de functie van Deurwaarder binnen dit Arrondissement onafgebroken te hebben bekleed, zijnde hij den 13den Mei 1803 bij het toenmalig Departementaal Geregtshof van Braband aangesteld en den 14den Junij daaraanvolgende beëedigd; en is hij nog steeds in opgemelde betrekking werkzaam.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 20 Junij.

TARWE met goeden handel; Poolsche tot vorige, Roode tot iets hoogere prijzen; verkocht: 130 ℔ bonte Poolsche *f* 330; 128 ℔ Brunsw. *f* 295; 127 ℔ witb. Sandomir *f* 290; 134 ℔ Cubanca *f* 275; 129 ℔ bonte Pools. *f* 328; 131 ℔ dito *f* 334.

ROGGE met weinig handel als voren: 124 ℔ Pruissisch Pommers. *f* 220; 120 ℔ Odessa *f* 200; 118, 120 ℔ Petersb. *f* 197, 205.

GERST in een doen; 112 ℔ Jarige Fransche *f* 170.

HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD aangenamer: Rostock $57\frac{1}{2}$ P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren: in Julij en Aug. $62\frac{1}{2}$ P. vl.; in Sept. eerstk. 63 P. vl.; in Oct. eerstk. $63\frac{1}{2}$ P. vl.; in Mei eerstk. 64 P. vl.

RAAPOLIE williger: op 6/w. *f* $36\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* $35\frac{1}{4}$; 1 Sept. eerstk. *f* $35\frac{3}{4}$; 1 Oct. eerstk. *f* 36; 1 Nov. eerstk. *f* $36\frac{1}{4}$; 1 Dec. eerstk. *f* $36\frac{1}{2}$; 1 Mei eerstk. *f* 37.

LIJNOLIE prijshoudend: op 6/w. *f* $31\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* $30\frac{1}{4}$.

HENNEPOLIE, op 6/w. *f* $37\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $36\frac{3}{4}$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 68 à *f* 72. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 10 à 12.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 21, JUNIJ 1853.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 7,00	tot *f* 10,15.
Een dito dito Rogge Oude	» 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» 0,00	» » 6,85.
Het dito dito Boekweit Oude	» 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit	» 0,00	» » 0,00.
Een dito pond Boter		» 0,80.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 2,90	tot *f* 3,10
Het 1000 Eiken Telhout		» 2 80.
Het 1000 Doof Hout		» 2,40
De kar Spaanders		» 2,90
De som Slagturf		» 3,00
De 100 Mutsaard		» 3,55

TWEE HONDERD TWINTIGSTE STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

4e Trekking, Nos. 17267, 15610, 8133, 1299, 15277, ieder *f* 1000.

2e » No. 13282, *f* 2500; No. 15618, *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (21 *Junij*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $62\frac{13}{16}$, 63, $62\frac{7}{8}$; 3 pCt. $75\frac{7}{8}$, $76\frac{1}{16}$, $75\frac{7}{8}$; 4 pCt. $95\frac{3}{8}$, $\frac{5}{16}$; Amort.-Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $93\frac{3}{4}$; Handelmaats. 127; België $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{7}{8}$; Spanje Onbep. St. $22\frac{11}{32}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{11}{16}$; 3 pCt. $48\frac{1}{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $42\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$; Coup. Bewijzen $5\frac{13}{16}$; Amort. Sch. $5\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; Portug. te Londen 5 pCt. $38\frac{3}{4}$; 4 pCt. $36\frac{3}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Rusland 5 pCt. $108\frac{3}{4}$; dito $4\frac{1}{2}$ pCt. 100; 4 pCt. bij *Hope* $92\frac{7}{8}$, $93\frac{1}{8}$, $92\frac{7}{8}$; Id. bij *Stiegl.* 4 pCt. $91\frac{7}{8}$, 92; Inschr. in Assign. 6 pCt. 74; Certif. van dito $74\frac{1}{4}$; Polen Certif. $85\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; Oostenr. Metall. $80\frac{3}{4}$, $\frac{1}{4}$; dito 1852 $80\frac{7}{8}$; Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $41\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; dito 1851—52 $41\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; Nieuwe 5 pCt. $93\frac{1}{4}$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.